

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Lietuvos bankų asociacijai

Nr.

Jungtinei centrinei kredito unijai

Kopija
Lietuvos bankui
Lietuvos Respublikos finansų
ministerijai

DĖL LAIKINOJO SOLIDARUMO ĮNAŠO APSKAIČIAVIMO PAAIŠKINIMŲ PATIKSLINIMO

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, gavusi išaiškinimą iš Lietuvos Respublikos finansų ministerijos dėl Lietuvos Respublikos laikinojo solidarumo įnašo įstatymo (toliau – LSĮ) taikymo bei pakartotinai sistemiskai įvertinusi LSĮ nuostatas ir šio įstatymo aiškinamojo rašto (Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2023-04-06 aiškinamasis raštas Nr. XIVP-2621) argumentus bei tikslus, įvertinusi papildomai gautus mokesčių mokėtojų klausimus dėl laikinojo solidarumo įnašo apskaičiavimo, teikia su Lietuvos Respublikos finansų ministerija suderintus patikslinančius paaiškinimus dėl kai kurių LSĮ nuostatų taikymo:

1. Dėl LSĮ vartojamos sąvokos „kreditavimo sutartis“

LSĮ 6 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad apskaičiuojant laikinojo solidarumo įnašo bazę, neįtraukiamos palūkanų pajamos, gautos už 2023 m. sausio 1 d. ir vėliau sudarytas kreditavimo sutartis, išskyrus kreditavimo sutartis, sudarytas su finansų sektoriaus subjektais ir su įnašo mokėtoju susijusiais asmenimis. LSĮ nėra apibrėžta kreditavimo sutarties samprata, tačiau šio įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse (toliau - CK). Taigi taikant LSĮ, turi būti vadovaujama CK apibrėžta kreditavimo sutarties samprata. Pagal CK 6.881 straipsnyje pateiktą kreditavimo sutarties sampratą, kreditavimo sutartimi bankas ar kita kredito įstaiga (kreditorius) įsipareigoja suteikti kredito gavėjui sutartyje nustatyto dydžio ir nustatytais sąlygomis pinigines lėšas (kreditą), o kredito gavėjas įsipareigoja gautą sumą grąžinti kreditoriui ir mokėti palūkanas. Kreditavimas reglamentuojamas CK XLIII skyriaus „Paskola“ antrajame skirsnyje, o vertybiniai popieriai, taip pat tokios sutartys, kaip faktoringas, lizingas reglamentuojamos kituose CK skyriuose ir skirsniuose, ir nepatenka į kreditavimo sutarties sampratą CK apibrėžta prasme.

Atsižvelgiant į išdėstytą, kreditavimo sutartys LSĮ taikymo prasme turi būti suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos CK 6.881 straipsnyje t. y., neįtraukiant lizingo, faktoringo sutarčių, skolos vertybinių popierių, kitų finansinių priemonių ir kt.

2. Dėl LSĮ bazės skaičiavimo koeficiento

Pagal LSĮ 2 str. 3 dalį šis koeficientas apskaičiuojamas kaip santykis tarp LSĮ mokėtojo priimtų ne finansų sektoriaus klientų - Lietuvos rezidentų indėlių, šio įnašo mokėtojo ne finansų sektoriaus klientų - Lietuvos rezidentų sąskaitose laikomų lėšų, taip pat šio įnašo mokėtojo ne finansų sektoriaus klientams - Lietuvos rezidentams suteiktų paskolų sumos, buvusios 2022 m. gruodžio 31 d., ir tą dieną buvusios visų LSĮ mokėtojo priimtų ne finansų sektoriaus klientų indėlių, šio įnašo mokėtojo ne finansų sektoriaus klientų sąskaitose laikomų lėšų ir šio įnašo mokėtojo ne finansų sektoriaus klientams suteiktų paskolų sumos.

Taigi, skaičiuojant LSĮ bazės koeficientą yra atsižvelgiama į indėlius, sąskaitose laikomas lėšas ir suteiktas paskolas, *kaip jos suprantamos pagal CK 6.870 straipsnį.*

3. Dėl LSĮ 6 straipsnio 8 dalies taikymo

Nors LSĮ 6 straipsnio 8 dalyje nėra tiesiogiai numatytas 2022 m. finansinių metų grynųjų palūkanų pajamų proporcingas perskaičiavimas, lyginant su proporcingu 2023 metų laikotarpiu, kai įnašas mokamas už 2023 m. mokėjimo laikotarpį, tačiau įstatymo nuostatos turi būti nagrinėjamos sistemiskai. Atsižvelgiant į tai, kad pagal LSĮ 5 straipsnį įnašo mokėjimo laikotarpis, taikomas įnašą apskaičiuojant už 2023 metus, yra ne kalendoriniai metai, o laikotarpis nuo įstatymo įsigaliojimo dienos iki 2023 m. gruodžio 31 d., LSĮ taikymas, apskaičiuojant įnašą, reglamentuotas LSĮ 11 straipsnio 4 dalyje, kurioje nustatytas avansinio įnašo už 2023 metų II ketvirtį apskaičiavimas, grynąsias palūkanų pajamas lyginant su šiam laikotarpiui proporcingu laikotarpiu, ir numatytas šios dalies taikymas *mutatis mutandis* apskaičiuojant 2023 metų mokėjimo laikotarpio įnašo bazę pagal 6 straipsnį. Remiantis tuo, 2023 metų grynosioms palūkanų pajamos, gautos nuo 2023 m. gegužės 16 d. (LSĮ įsigaliojimo dienos), atėmus už einamąjį mokėjimo laikotarpį mokėtiną įnašą, turi būti lyginamos su proporcingu 2022 finansinių metų laikotarpiu gautomis grynosiomis palūkanų pajamomis, padidintomis 15 procentų (LSĮ 6 straipsnio 8 dalis).

Analogiškas proporcingumo principo taikymas galioja ir avansinio įnašo apskaičiavimui už laikotarpį nuo įstatymo įsigaliojimo iki 2023 m. II ketvirčio pabaigos, taikant LSĮ 6 straipsnio 8 dalį.

Atsižvelgiant į išdėstytą, prašome nesivadovauti VMI prie FM 2023-06-23 rašte Nr. R-2522, 2023-06-30 rašte Nr. R-2637, 2023-07-14 rašte Nr. R-2806, skirtuose Lietuvos bankų asociacijai ir 2023-06-20 rašte Nr. RM-24605, skirtame Jungtinei centrinei kredito unijai, išdėstytais paaiškinimais dėl kreditavimo sutarčių sąvokos traktavimo ir LSĮ bazės skaičiavimo koeficiento bei LSĮ 6 straipsnio 8 dalies nuostatų taikymo.

Atsiprašome už sukeltus nepatogumus

Viršininko pavaduotoja, atliekanti viršininko funkcijas

Eglė Ramanauskienė